

Μάθημα 1

Γιατί χρειαζόμαστε κανόνες και νόμους;

Τι είδους κανόνες χρειάζονται για να μαθαίνουμε, να ζούμε και να παίζουμε μαζί στο σχολείο;

Μαθησιακοί στόχοι	Οι μαθητές σκέφτονται τις προσωπικές τους στάσεις και πεποιθήσεις σχετικά με τους υπάρχοντες κανόνες. Συζητούν τη σπουδαιότητα ύπαρξης κανόνων στη συμβίωση. Κατανοούν την αναγκαιότητα των κανόνων.
Εργασίες μαθητών	Οι μαθητές συμμετέχουν σε ένα παιχνίδι προσομοίωσης για τη λειτουργία των κανόνων. Αναφέρουν και μοιράζονται ιδέες για την αναγκαιότητα ύπαρξης κανόνων. Συσχετίζουν τους σχολικούς κανόνες με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.
Υλικά	Μαλακές μπάλες, πίνακας σεμιναρίου μολύβια, φυλλάδια, λίστα με τους σχολικούς κανόνες.
Μέθοδοι	Ομαδική εργασία, συζήτηση σε ολομέλεια, εργασία σε ζευγάρια.

Περιγραφή του μαθήματος

Η τάξη παίζει το παιχνίδι “μάντεψε τους κανόνες μου”. Ο/η εκπαιδευτικός χωρίζει την τάξη σε δυο ομάδες και εξηγεί στους μαθητές ότι θα παίζουν ένα παιχνίδι και ότι πρέπει να μαντέψουν τους κανόνες.

Εξήγηση:

- κάθε ομάδα προσπαθεί να βάλει τη μπάλα μέσα στον χώρο που ορίζεται ως το τέρμα της,
- μόνο ο/η εκπαιδευτικός γνωρίζει τους κανόνες,
- ο/η εκπαιδευτικός δεν θα εξηγήσει τους κανόνες και οι μαθητές δεν θα ρωτήσουν ποιοι είναι,
- όταν παραβιάσουν έναν κανόνα, οι μαθητές θα πρέπει να καθίσουν,
- σκοπός του παιχνιδιού για τους μαθητές είναι να βάλουν γκολ χωρίς να παραβιάσουν τους κανόνες⁷ το καθήκον των μαθητών είναι να μάθουν ποιοι είναι οι κανόνες ώστε να μην τους παραβιάσουν.

Οι κανόνες είναι:

- μπορούν να παίζουν όλοι,
- μόνο τα αγόρια μπορούν να κλωτσήσουν τη μπάλα,
- μαθητές των οποίων το όνομα αρχίζει με “Α” δεν μπορούν να τρέξουν,
- δεν επιτρέπεται να κινηθεί κάποιος όταν έχει τη μπάλα,
- η βία επιτρέπεται.

Για τα πρώτα δύο λεπτά, το παιχνίδι παίζεται εφαρμόζοντας μόνο τους δύο πρώτους κανόνες. Στη συνέχεια περιλαμβάνονται και οι υπόλοιποι κανόνες. Η διάρκεια του παιχνιδιού είναι πέντε λεπτά.

- Μετά τη λήξη του παιχνιδιού, ο/η εκπαιδευτικός συγκεντρώνει τους μαθητές και συζητάνε τα παρακάτω: Τι σκεφτήκατε για το παιχνίδι; Ήταν καλό; Κακό; Δίκαιο;

Μεγαλώνουμε δημοκρατικά

- Πώς γνωρίζατε ότι υπήρχαν κάποιοι κανόνες;
- Πώς νιώθατε που δεν γνωρίζατε τους κανόνες;

Ο/η εκπαιδευτικός εφαρμόζοντας την τεχνική του καταγισμού ιδεών καταγράφει τις απαντήσεις των παιδιών στον πίνακα. Η βασική ερώτηση είναι: “Γιατί χρειαζόμαστε κανόνες στο σχολείο;” Ανάλογα με τις απαντήσεις που θα δοθούν από τους μαθητές, ο/η εκπαιδευτικός ίσως γράψει κάτι στον πίνακα. Τα σημαντικότερα κριτήρια σε σχέση με τις έννοιες της “ισότητας”, “συμμετοχής”, “δικαιοσύνης” και “σεβασμού” θα πρέπει να βρίσκονται γραμμένα στον πίνακα στο τέλος του μαθήματος. Ο/η εκπαιδευτικός κρατά τα αποτελέσματα από τον καταγισμό ιδεών, τα οποία και θα χρησιμοποιηθούν στο μάθημα 4.

Μπορούν να υπάρχουν κανόνες στο σχολείο μόνο αν οι μαθητές έχουν επίσης δικαιώματα και υποχρεώσεις. Ζητείται από τους μαθητές η δημιουργία μιας λίστας με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους στο σχολείο, καθώς και η συσχέτισή τους με τους σχολικούς κανόνες. Οι μαθητές, σε ζευγάρια, καταγράφουν στο φυλλάδιο τα δικαιώματά τους, τις υποχρεώσεις τους και τους κανόνες. Παρουσιάζουν τις σημειώσεις τους στον πίνακα.

Όταν παρουσιαστούν όλα τα φυλλάδια, τα βλέπουν όλοι οι μαθητές και κάνουν ερωτήσεις στους συμμαθητές τους.